

е билъ седалище на многоброенъ гарнизонъ и вѣроятно трудно е било на дубровчанитѣ да поддържатъ многобройнитѣ турски власти съ постоянни дарове.

Къмъ изхода на 17 в., когато дубровнишкитѣ търговци напустили повечето български градове и само въ Русе останала една по значителна колония, въ Силистра се споменава нѣкой си Антонио Мариница<sup>1)</sup>. Той изнесалъ презъ 1688 г. отъ града сурови кожи за 1000 пиастра. Нѣколцина дубровчани, останали въ българскитѣ земи презъ това време, обхождали сами градоветѣ на северъ отъ Стара планина и изнасяли почти единствено само сурови кожи.

Единъ отъ най-големитѣ производителни центрове на кожи е билъ Провадия. Този градъ билъ оживенъ пазаренъ центъръ на богата съ кожи и зърнени храни околия. Разположенъ между два естествени търговски пѣтища — Черното море и Дунава, града Провадия твърде скоро следъ завладяването му отъ турцитѣ станалъ значително стоварище на кожи на близки и далечни села. Затова и дубровнишкитѣ колонисти още презъ втората половина на 16 в. успѣли да организиратъ редовенъ износъ на кожи презъ Варна и София за Дубровникъ и Италия. Къмъ края на сѣщия вѣкъ въ Провадия, било образувано съдружие на дубровчани за износъ на кожи. Единъ отъ съдружницитѣ внесълъ като капиталъ 2000 волски кожи складирани въ Провадия и предназначени за износъ презъ Родосто и Анкона<sup>2)</sup>.

Най-подробни и изчерпателни сведения за значението на провадийското тържище на кожарската търговия сж запазени пакъ въ книгата на Бенедето Рести. Въпрѣки, че търговецътъ Рести, въ отличие отъ повечето софийски търговци, си е доставялъ сурови кожи отъ Разградъ и Силистра, все пакъ той не е могълъ да не използва провадийското тържище, което е било едно отъ най-богатитѣ всрѣдъ българскитѣ земи съ разни сурови произведения. Тукъ той е билъ въ търговски връзки съ мнозина експортьори българи, евреи и дубровчани. Изъ между последнитѣ се споменава най-често Бартоломео Раджионати и Леонардо ди Гиорги. Отъ евреитѣ сж изброени: Моше, еврейна, Хаимъ Самсонъ, Аронъ Ангелъ и др. Най-много сж били, българитѣ: Пульо и Георги Кировъ,<sup>3)</sup> Тодоръ Яневъ<sup>4)</sup>, Петъръ Георговъ<sup>5)</sup> и др.

Покупката на кожи отъ провадийското тържище по години не е била еднаква. Презъ 1595 г. на 15 май Рести получилъ между другитѣ кожи и 574 волски и кравешки кожи. Отъ тѣхъ 211 волски кожи той купилъ отъ Бартоломео Раджионати и Руско ди Радо.<sup>6)</sup> Отъ сѣщитѣ търговци Рести си доставилъ една година преди 4 биволски

<sup>1)</sup> „Signor Marino Lupi absente habitante in Varna per 2000 piastre in buffali e corami di bovi e a Signor Antonio Marinizza Colenda habitante in Silistra absente per 1000 piastre. (Изъ архивата на Лука Барка отъ Цариградъ отъ 1688 г.) fasc. 37 № 1784.

<sup>2)</sup> Div. not. т. 129 f. 21 V<sup>o</sup> (на обратната страна на тома).

<sup>3)</sup> Resti, f. 96, 117.

<sup>4)</sup> П. т. 180.

<sup>5)</sup> П. т. 180.

<sup>6)</sup> „1595 Addi 15 di Marcio . . . aspri 39290 sono per pezze 574 coie pezze 308 ad aspri 65 e 75 e pesse ad aspri 63 e 79 e sono in tutto maschi pezze 211 . . . aute da Bartolomeo Ragionati e Ruscho di Rado . . .“, f. 70.